

III CONGRÉS DE COMPETÈNCIA DIGITAL DOCENT

CAP A LA DIGITALITZACIÓ EDUCATIVA

24 i 25 de novembre de 2023

III CONGRÉS DE COMPETÈNCIA DIGITAL DOCENT

VEHICULANT
COMPETÈNCIES A
L'AULA A TRAVÉS DEL
PODCAST

Vehiculant competències a l'aula a través del *Podcast*

El taller pretén **apropar** al personal docent participant en el congrés al **recurs del *Podcast***. El ***Podcast* i el món radiofònic** són **recursos molt potents per a utilitzar com a vehiculadors**, a través dels **gèneres radiofònics**, de **competències** emprenedores, investigadores, comunicatives, plurilingües, personals, socials i digitals a l'aula. Així com del **treball multidisciplinari i transversal** a través de situacions d'aprenentatge, aprenentatge servei, etc.

1 | Antecedents i introducció al *Podcasting*

1.1 Què és un *Podcast*?

1.2 *Podcast* o ràdio?: la ràdio a l'escola

2 | El *Podcast* com a recurs educatiu

2.1 Utilització del *Podcast* com a recurs educatiu

2.2 Vehicular competències a través del *Podcast*

2.3 Com fer un *Podcast*?

2.4 Creativitat

3 | Necessitats tècniques i la gravació

3.1 Gravar i editar el contingut: equipament i programari

3.2 Responsabilitat: Protecció de dades i drets d'autoria

3.3 Publicació i distribució

4 | Aplicació a l'aula

4.1 El *Podcast* a l'aula ens permet...

4.2 En la programació d'aula

4.3 La formació permanent

4.4 Experiències d'aula

5 | Referències i enllaços a materials

01

Antecedents i introducció al *Podcasting*

1.1 Què és un *Podcast*?

Fins el **2004** el terme *Podcast* no existia

Desembre **2005** paraula de l'any

Pod (public on demand) i **Cast** (broadcasting)

Crear **arxius d'àudio** (vídeo) i distribuir-los a través d'Internet

Similar **als programes de ràdio**

1.2 Podcast o ràdio: la ràdio a l'escola

Ràdio **convencional**, ràdio per **ones hertzianes** als centres educatius

Ràdio de **3a generació** en directe (Streaming) o enregistrada (Podcast)

02

El *Podcast* com a recurs educatiu

2.1 Utilització del *Podcast* com a recurs educatiu

La utilització del *Podcast* aporta un recurs didàctic que ens permet programar i dissenyar activitats per **aprofundir en els continguts d'una manera diferent** i amb la **intervenció de les TIC i de la Competència Digital Docent**, tant per al personal docent com per a l'alumnat.

A l'aula, l'ús del ***Podcast*** permet el **treball transversalment i competencialment** amb el nostre alumnat.

2.2 Vehicular competències a través del *Podcast* (a)

- 1** El *Podcast* com a recurs educatiu està lligat al concepte d'**educació expandida** (ZEMOS98, 2009), que es refereix a una modalitat educativa que combina elements propis de l'educació formal i informal i l'ús de les tecnologies.
- 2** El recurs ens permet **treballar de forma cooperativa, transversal i interdisciplinar**.
- 3** **Competencialment, ens aporta** un treball lingüístic i comunicatiu, matemàtic, tecnològic, digital, artístic i cultural, social i cívic, i mitjançant el tractament de la informació també desenvolupa la iniciativa personal i emprenedora.

2.2 Vehicular competències a través del *Podcast* (b)

4

El *Podcast* i la ràdio escolar són eines per **arribar als alumnes a través dels mitjans** de comunicació i les TIC.

5

En aquest format educatiu, l'alumne passa a ser un **prosumidor** (Toffler, 1980). Canvia el rol de consumidor passiu de continguts per a assumir un nou rol actiu, i es converteix en protagonista del seu propi aprenentatge.

2.3 Com fer un *Podcast*?

Per a crear un *Podcast* utilitzarem el **concepte expressiu del llenguatge radiofònic** que s'organitza a través:

De l'**expressió oral i sonora**.

Del **concepte dels elements del guió i els seus tipus**: literari, tècnic i tècnic-literari.

I tot a través dels **gèneres radiofònics** del reportatge, la crònica, la notícia, l'entrevista, la tertúlia, el debat, etc.

2.4 Creativitat

Des del moment en el qual l'alumne/a ha d'elaborar un guió, gravar el programa acordat, triar una música per a adaptar-la al contingut, crear sintonies, editar el producte a través de mescles i fosos, **es desperta en ell/a la creativitat.**

Amb el **Podcast** a través de l'**aprenentatge actiu i de l'expressió artística naix una eina** molt potent per a plasmar **sentiments i innovar a l'aula.**

03

Necessitats tècniques i la gravació

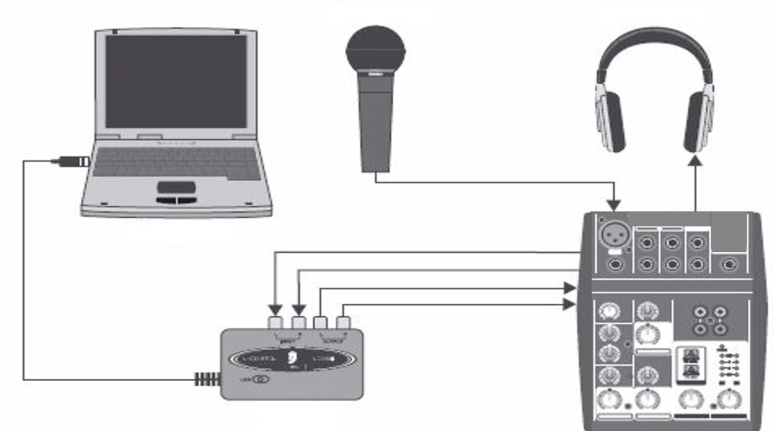
3.1 Gravar i editar el contingut: equipament i programari

Equipament:

- Ordinador, targeta de so, micròfon i auriculars

Programari:

- Audacity, per a la gravació i edició d'Àudio
- OpenShot i kdenlive, per a l'edició de Vídeo

3.2 Responsabilitat: Protecció de dades i drets d'autoria

La utilització de música en l'edició del *Podcast* fomenta la **responsabilitat i el respecte als drets d'autor** i a les seues llicències de publicació.

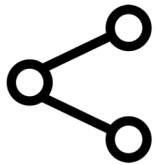
Per aquest motiu s'han d'utilitzar recursos amb **llicències lliures, de domini públic o Creative Commons** que ens permeten el seu ús, modificació o adaptació. *Com per exemple Freesound, comunitat de música lliure i bases de dades col·laboratives d'efectes de so, etc.*

També hem de tenir en compte la **LOPD, el RGPD i els drets d'autoria**.

3.3 Publicació i distribució

La tecnologia específica permet la captura i el tractament de l'àudio per a després **distribuir i publicar** el producte final en plataformes de *Podcast* i en la web.

04

Aplicació a l'aula

4.1 El *Podcast* a l'aula ens permet...

- 1** Realitzar *Podcast* tant en **educació primària com en secundària, FP i FPA, així com en conservatoris i escoles de música, etc.**
- 2** Treballar l'**aprenentatge basat en projectes** i també fer incursions en l'**aprenentatge servei** a través de la divulgació de projectes socials.
- 3** **Crear un canal de *Podcast* d'aula** per a desenvolupar continguts (docent i alumnat) a través d'activitats **basades en audioguies, narracions i audiocontes, programes monogràfics, d'entrevistes, tutorials**, entre altres possibilitats.

4.2 En la programació d'aula

El *Podcast* i la ràdio escolar es poden **integrar en les situacions d'aprenentatge** de la nostra programació d'aula:

Incorporar i programar en el procés educatiu.

Què, com, i quan s'utilitzar.

Un procés de **reflexió, de justificació i de planificació adequat.**

Una **avaluació planificada** adaptada al procés i al producte final.

4.3 La formació permanent

L'alumnat és l'**actor protagonista** del seu propi aprenentatge, per la qual cosa el **rol del professorat canvia** radicalment i es converteix en la **persona que dissenya i modera el procés**.

És important que els docents tinguen una idea molt clara del potencial de cadascun dels recursos tecnològics al seu abast. Per aquest motiu **la formació permanent és molt important** per ajudar el professorat que no ha tingut una formació inicial en el nou rol.

4.3 Experiències d'aula (a)

El taller de ràdio de l'IES Hermanos Amorós de Villena (Alacant):

- **Emissora de ràdio escolar “online”** a través de l'enregistrament de *Podcast* en 2º curs d'ESO.
- Emmarcat dins del **programa INTEGRA i del Contracte PROGRAMA.**

Objectius principals del programa:

- **Proporcionar coneixements, procediments i actituds que contribueixen a una millora comportament** escolar i social i una major adaptació al context educatiu.
- **Reduir l'absentisme** amb una oferta educativa adaptada a les necessitats d'aquest alumnat.

Reconeixement: Nominació al premi de “millor podcast educatiu” de l'Associació de Podcast en les Jornades de Podcasting de Madrid de 2013.

4.3 Experiències d'aula (b)

Realització de les àudioguies del “*Museu valencià del paper*” i “*els molins paperers*” de Banyeres de Mariola (Alacant)

- **Seminari intercentres** amb el CEIP de la localitat, el col·legi concertat amb primària i secundària i amb l'IES amb alumnes d'ESO i batxillerat.
- Emmarcat dins del **PAF de cada centre**.
- **Podcast i codis QR** per a llegir i escoltar els visitants a través de dispositius mòbils.
- Treball per projectes (ABP) i aprenentatge servei (ApS).

4.3 Experiències d'aula (vídeo)

Realització de les àudioguies del “*Museu valencià del paper*” i “els molins paperers” de Banyeres de Mariola (Alacant)

05

Referències i enllaços a materials

5. Referències i enllaços a materials

- Web del [CEFIRE Artísticoexpressiu](#)
- [Recursos i publicacions sobre Podcast](#) del CEFIRE Astísticoexpressiu.
- [Mini càpsula d'instal·lació](#) d'un equip de ràdio/podcast
- Publicació: [Podcast i ràdio a l'escola](#)
- Revista REFIRE: [Podcast. De l'escola al museu](#)
- Weblog [El sonido de la educación](#): Weblog d'Ignasi Climent Mateu amb recursos i publicacions relacionades amb el *Podcast* educatiu.
- [Museu valencià del paper](#)
- [Podcast: Nova etapa interactiva del Museu valencià del paper](#)

Gràcies!

¡Una frase:

*El que s'escolta s'oblida, el que es veu es recorda, **el que es fa s'aprèn...***

Un article:

*“Todas las personas van a ser **un medio de comunicación** en sí mismo”...*
Marcos Weskamp, cofundador de Flipboard

Bibliografia:

Ignasi Climent Mateu
Taller de Ràdio Programa INTEGRA
i Contracte Programa IES Hermanos Amorós de Villena (Alacant)

Experiències personals en el món de la presentació, de la locució i de la gravació, així com de la tasca docent diària

Materials elaborats per a les Jornades JPodcast, posa't a gravar!
de la Xarxa CEFIRE i CEFIRE Artísticoexpressiu

El Podcast como recurso educativo en el aula de música de *Climent Mateu, Ignacio*
Article que pertany a la
REVISTA EUFONÍA – 076 (julio 2018) – ABP y aprendizajes híbridos

Competencias Clave Ministeri d'Educació i Formació Professional

Materials publicats per l'INTEF

Asociación Podcast

Iconos de Sergei Kokota, Eucalyp Studio, VisualPharm de la web icon-icons.com
Les imatges diapositiva 15 pertanyen a productes relacionats amb la gravació i el podcast de les pàgines web de behringer, Gravadora Zoom i iRign Mlc Podcast

III CONGRÉS DE COMPETÈNCIA DIGITAL DOCENT

CAP A LA DIGITALITZACIÓ EDUCATIVA

24 i 25 de novembre de 2023

